

Organizacje non-profit w czasie epidemii COVID-19 (marzec - sierpień 2020)

29.12.2020 r.

2,0 mln

osób objęty wsparciem organizacje non-profit w związku z epidemią COVID-19

W marcu 2020 r. ogłoszono w Polsce stan zagrożenia epidemicznego, a następnie stan epidemii w związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej COVID-19. W okresie od marca do sierpnia 2020 r. 14,1% organizacji non-profit podjęło dodatkowe działania w związku z epidemią COVID-19. Najczęściej były to usługi społeczne (63,3%) lub wsparcie materialne (40,7%). W tym okresie

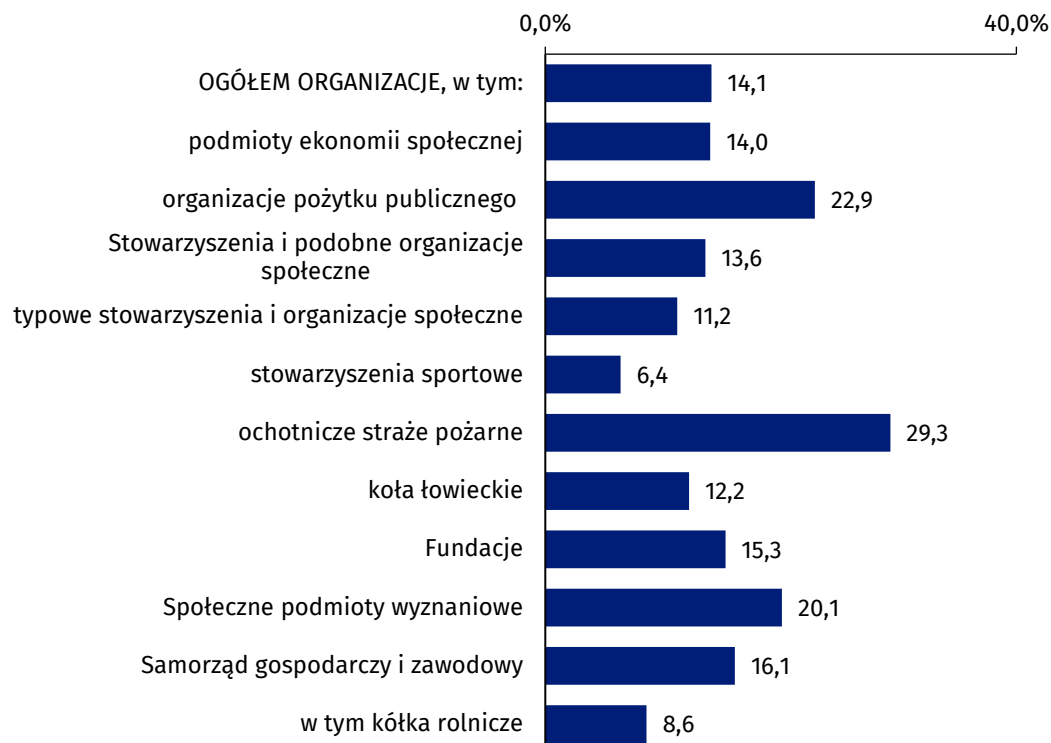
organizacje przekazały wsparcie rzeczowe i finansowe o łącznej wartości 383,3 mln zł.

Podjęcie dodatkowych działań przez organizacje non-profit

W związku z rozwijającą się epidemią COVID-19 organizacjom non-profit zadano dodatkowe pytania dotyczące ich zaangażowania w niwelowanie skutków tej epidemii. Spośród organizacji, które złożyły sprawozdanie w tym zakresie, 14,1% zadeklarowało podjęcie dodatkowych działań na rzecz odbiorców wynikających z epidemii COVID-19.

Dodatkowe działania na rzecz odbiorców w związku z epidemią COVID-19 podejmowało 14,1% organizacji non-profit

Wykres 1. Odsetek organizacji non-profit^a podejmujących dodatkowe działania na rzecz odbiorców w związku z epidemią COVID-19 w okresie od marca do sierpnia 2020 r. według rodzaju organizacji

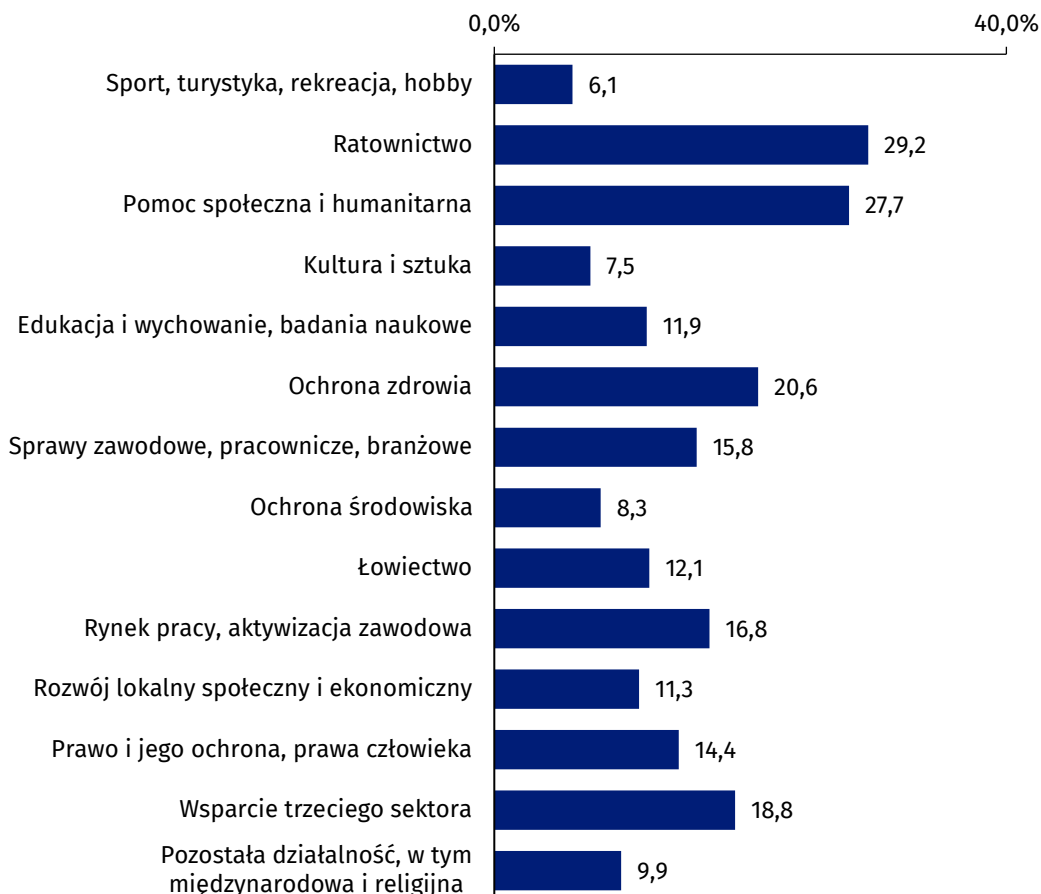

a Podstawę procentowania stanowił ogół aktywnych organizacji, które złożyły sprawozdanie w tym zakresie.

Najwyższy odsetek organizacji podejmujących takie działania odnotowano wśród ochotniczych straży pożarnych (29,3%), a w dalszej kolejności wśród społecznych podmiotów wyznaniowych (20,1%). Ponadto wysoki udział organizacji świadczących dodatkową działalność na rzecz odbiorców w związku z epidemią wystąpił wśród podmiotów posiadających status organizacji pożytku publicznego (OPP) (22,9%).

W przypadku dziedziny działalności, wysokim odsetkiem podejmujących dodatkowe działania w związku z epidemią COVID-19 wyróżniły się podmioty prowadzące działalność związaną z pomocą społeczną i humanitarną (27,7%), ochroną zdrowia (20,6%) lub wspierające trzeci sektor (18,8%).

Wykres 2. Odsetek organizacji non-profit^a podejmujących dodatkowe działania na rzecz odbiorców w związku z epidemią COVID-19 w okresie od marca do sierpnia 2020 r. według głównej dziedziny działalności

a Podstawę procentowania stanowił ogół aktywnych organizacji, które złożyły sprawozdanie w tym zakresie. Odsetki są liczone w ramach poszczególnych dziedzin.

Biorąc pod uwagę zróżnicowanie terytorialne, relatywnie wysokim odsetkiem organizacji podejmujących dodatkowe działania na rzecz odbiorców w związku z epidemią COVID-19 charakteryzowały się województwa: łódzkie (17,5%), lubelskie (16,0%), małopolskie i mazowieckie (po 15,1%).

Odbiorcy działań podejmowanych w związku z epidemią COVID-19

Organizacje non-profit najczęściej podejmowały dodatkowe działania na rzecz prywatnych osób fizycznych (54,9%). W dalszej kolejności jako odbiorców wskazywano całe społeczności (np. osiedle, sołectwo, gmina) – 31,0%, a następnie placówki ochrony zdrowia (17,8%).

Ochotnicze straże pożarne, które najczęściej deklarowały podejmowanie dodatkowych działań wynikających z epidemii COVID-19, częściej w porównaniu do innych rodzajów organizacji, działały na rzecz całych społeczności (62,5%), rzadziej na rzecz prywatnych osób fizycznych (46,0%).

Z kolei wysoki odsetek podmiotów działających na rzecz osób prywatnych wystąpił wśród społecznych podmiotów wyznaniowych (65,5%) oraz fundacji (61,4%), a także charakteryzował organizacje posiadające status OPP (63,0%). Ponadto społeczne podmioty wyznaniowe stosunkowo często podejmowały działania na rzecz domów pomocy społecznej (23,6%), a fundacje na rzecz innych instytucji niż placówki ochrony zdrowia, czy domy pomocy społecznej (20,2%). Z kolei organizacje samorządu gospodarczego i zawodowego, jeżeli prowadziły dodatkowe działania, to najczęściej na rzecz przedsiębiorstw lub osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (57,3%).

W związku z epidemią COVID-19 najczęściej podejmowano działania na rzecz prywatnych osób fizycznych (54,9%)

Odnotowano również zróżnicowanie rodzaju odbiorców działań w zależności od głównej dziedziny działalności organizacji. Podmioty zajmujące się pomocą społeczną i humanitarną relatywnie często podejmowały działania na rzecz prywatnych osób (67,8%), a także na rzecz domów pomocy społecznej (22,0%). Z kolei organizacje, których działalność nakierowana była na ochronę zdrowia, relatywnie często działały na rzecz placówek ochrony zdrowia (43,3%). Na rzecz całych społeczności, oprócz wspomnianych ochotniczych straży pożarnych, często działały organizacje, których główną dziedziną działalności był rozwój lokalny społeczny i ekonomiczny (51,4%).

Wykres 3. Odsetek organizacji non-profit^a podejmujących dodatkowe działania na rzecz odbiorców w związku z epidemią COVID-19 w okresie od marca do sierpnia 2020 r. według rodzaju odbiorców

a Podstawę procentowania stanowiły organizacje non-profit podejmujące dodatkowe działania na rzecz odbiorców w związku z epidemią COVID-19

łącznie od marca do sierpnia 2020 r. objęto pomocą blisko 2,0 mln prywatnych osób fizycznych. Dla porównania w okresie tym w całym kraju wirusem SARS-CoV-2 zaraziło się 67,4 tys. osób. Największa część osób fizycznych, którym udzielono wsparcia w związku z epidemią COVID-19, przypadła na stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne (69,6%), w tym 39,2% na typowe stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, a 25,4% na OSP.

Rodzaje działań podejmowanych w związku z epidemią COVID-19

W ramach dodatkowych działań w związku z epidemią COVID-19 organizacje non-profit najczęściej realizowały usługi społeczne (63,3%). Rzadziej udzielano wsparcia rzeczowego (33,7%), a następnie finansowego (8,9%).

Odnotowano różnice w zakresie podejmowanego wsparcia w zależności od rodzaju organizacji. Organizacje mające status OPP charakteryzowały się najwyższym odsetkiem świadczących wsparcie rzeczowe (46,2%). Relatywnie wysoki odsetek organizacji świadczących wsparcie rzeczowe wystąpił również wśród ochotniczych straży pożarnych (37,9%), typowych stowarzyszeń i innych organizacji społecznych (37,3%) oraz społecznych podmiotów wyznaniowych (37,5%). Z kolei wsparcie finansowe było ponadprzeciętnie często świadczone wśród kół towarzyskich (71,2%), co należy wiązać ze szczególnym ich zaangażowaniem na rzecz placówek ochrony zdrowia (63,8%) oraz domów pomocy społecznej (19,5%).

Świadczenie wsparcia rzeczowego różnicowała także dziedzina działalności organizacji non-profit. Tego rodzaju wsparcie ponadprzeciętnie często przekazywały podmioty zajmujące się pomocą społeczną i humanitarną (50,7%), rozwojem lokalnym społecznym i ekonomicznym (47,2%) oraz ochroną zdrowia (44,2%).

Kwota przekazanego przez organizacje non-profit wsparcia rzeczowego i finansowego od marca 2020 r. do dnia złożenia sprawozdania wyniosła łącznie 383,3 mln zł. Największą część tych środków, tj. 70,5% czyli 270,1 mln zł, przekazały swoim odbiorcom fundacje, które stanowiły 28,7% organizacji, udzielających takiego rodzaju wsparcia.

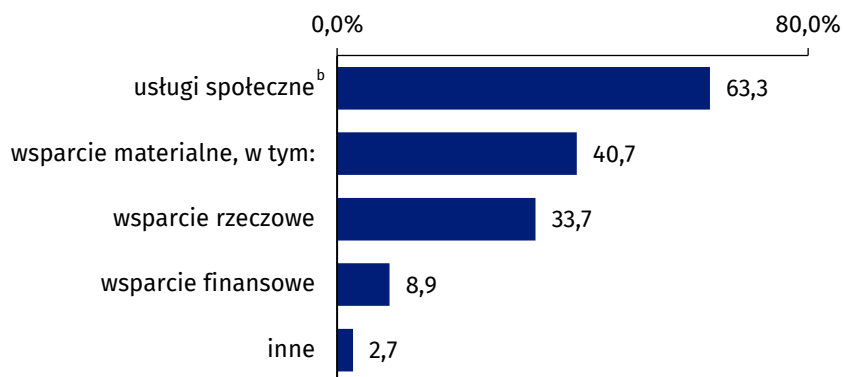
Biorąc pod uwagę dziedzinę działalności, to 19,3% łącznej kwoty wsparcia materialnego przekazały organizacje zajmujące się rozwojem lokalnym społecznym i ekonomicznym, a kolejne 17,1% organizacje działające w zakresie pomocy społecznej i humanitarnej.

W ramach działań w związku z epidemią COVID-19 wsparciem objęto 2,0 mln prywatnych osób fizycznych

Najczęściej świadczone wsparcie w formie usług społecznych - 63,3%

Łączna wartość wsparcia materialnego w związku z epidemią COVID-19 wyniosła 383,3 mln zł

Wykres 4. Odsetek organizacji non-profit^a podejmujących dodatkowe działania na rzecz odbiorców w związku z epidemią COVID-19 w okresie od marca 2020 r. do dnia złożenia sprawozdania według rodzaju wsparcia

a Podstawę procentowania stanowiły organizacje non-profit podejmujące dodatkowe działania na rzecz odbiorców w związku z epidemią COVID-19.

b Usługi społeczne to: polityka prorodzinna, wspierania rodziny, system pieczy zastępczej, pomoc społeczna, promocja i ochrona zdrowia, wspieranie osób niepełnosprawnych, edukacja publiczna, przeciwdziałanie bezrobociu, kultura, kultura fizyczna i turystyka pobudzanie aktywności obywatelskiej, mieszkalnictwo, ochrona środowiska, reintegracja zawodowa i społeczna.

Prawie 3/4 organizacji podejmujących dodatkowe działania na rzecz odbiorców w związku z epidemią COVID-19 zaangażowało w ich realizację osoby pracujące społecznie (73,9%). Łącznie było to blisko 159 tys. osób. Największa część osób pracujących społecznie przypadała na stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne (69,2%), w tym 42,2% na typowe stowarzyszenia, a kolejne 22,9% na OSP.

Prognozowana sytuacja finansowa w 2020 r.

W trakcie realizacji badania (kwiecień-sierpień 2020 r.) ponad 1/3 organizacji non-profit przewidywała, że ich sytuacja finansowa pogorszy się w 2020 r. w porównaniu do 2019 r. (37,2%). Dla porównania w 2017 r. prognozowało tak 9,1% podmiotów. Z kolei 58,6% organizacji deklarowało, że ich sytuacja finansowa pozostanie bez zmian, a jedynie 4,1%, że poprawi się (w 2017 r. odsetki te wyniosły odpowiednio 72,8% i 18,1%).

Ponad 1/3 ogółu organizacji non-profit przewiduje pogorszenie się ich sytuacji finansowej

Pogorszenie się sytuacji finansowej w największym stopniu prognozowały koła łowieckie (59,3%), a następnie stowarzyszenia sportowe (43,5%), fundacje i organizacje posiadające status OPP (po 41,9%). Ponadto znaczący odsetek organizacji, w których przewidywano pogorszenie się sytuacji finansowej wystąpił wśród podmiotów zajmujących się kulturą i sztuką (44,1%), ochroną zdrowia (40,8%), a także sprawami zawodowymi, pracowniczymi, branżowymi (40,3%).

Opinie na temat sytuacji finansowej były zróżnicowane w zależności od wielkości przychodów organizacji non-profit. Organizacje o najmniejszych przychodach (do 1 tys. zł) w większości deklarowały, że ich sytuacja finansowa w 2020 r. w porównaniu do 2019 r. nie zmieni się (76,5%). Wraz ze wzrostem wielkości osiąganych przychodów istotnie zwiększał się odsetek podmiotów prognozujących pogorszenie się sytuacji finansowej. Wśród organizacji o przychodach między 100 tys. zł a 1 mln zł wyniósł on 51,0%, a wśród organizacji o przychodach powyżej 1 mln zł – 47,1%.

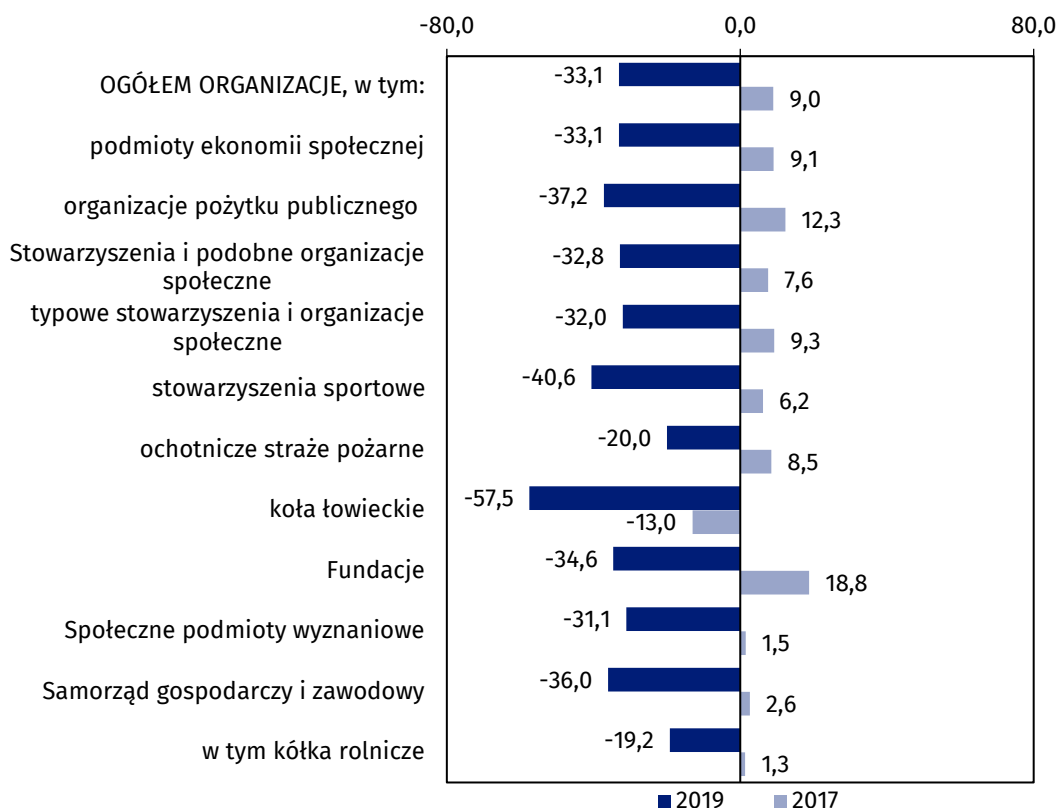
Zdecydowana większość organizacji non-profit, które prognozowały pogorszenie się w 2020 r. ich sytuacji finansowej, wskazała, że jest to związane z epidemią COVID-19 (75,1%).

Wskaźnik¹ przewidywanej sytuacji finansowej w organizacjach non-profit miał wartości ujemne, co świadczy o złej koniunkturze w tym obszarze. Należy podkreślić, że ujemne warto-

¹ Wskaźnik przewidywanej sytuacji finansowej oraz wskaźnik przewidywanego zatrudnienia liczone są jako saldo (różnica) między procentem podmiotów wybierających korzystny z punktu widzenia podmiotu wariant odpowiedzi a procentem jednostek zaznaczających niekorzystny wariant. Wskaźniki przyjmują wartości z przedziału od -100 do +100. Dodatnia wartość wskaźnika oznacza koniunkturę „dobrą”, zaś ujemna – „złą” z punktu widzenia organizacji sektora non-profit.

ści odnotowano we wszystkich rodzajach organizacji. Dla porównania w 2017 r. prawie wszystkie podmioty charakteryzowały się dodatnim wskaźnikiem przewidywanej sytuacji finansowej.

Wykres 5. Wskaźnik przewidywanej sytuacji finansowej w organizacjach non-profit^a w kolejnym roku według rodzaju organizacji

a Podstawę procentowania stanowił ogół aktywnych organizacji non-profit.

Prognozowane zatrudnienie w 2020 r.

W przypadku organizacji, które zatrudniały pracowników na podstawie stosunku pracy, 14,4% prognozowało, że zatrudnienie w 2020 r. obniży się w ich jednostce w porównaniu do 2019 r. Dla porównania w 2017 r. odsetek ten wyniósł 8,1%. Zwiększenia poziomu zatrudnienia w 2020 r. spodziewało się 6,7% podmiotów posiadających pracowników zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, podczas gdy w 2017 r. odsetek ten wyniósł 14,9%.

Największy odsetek organizacji przewidujących zmniejszenie liczby pracowników zatrudnionych na podstawie stosunku pracy wystąpił wśród fundacji (17,6%), a następnie stowarzyszeń i społecznych organizacji społecznych (14,6%).

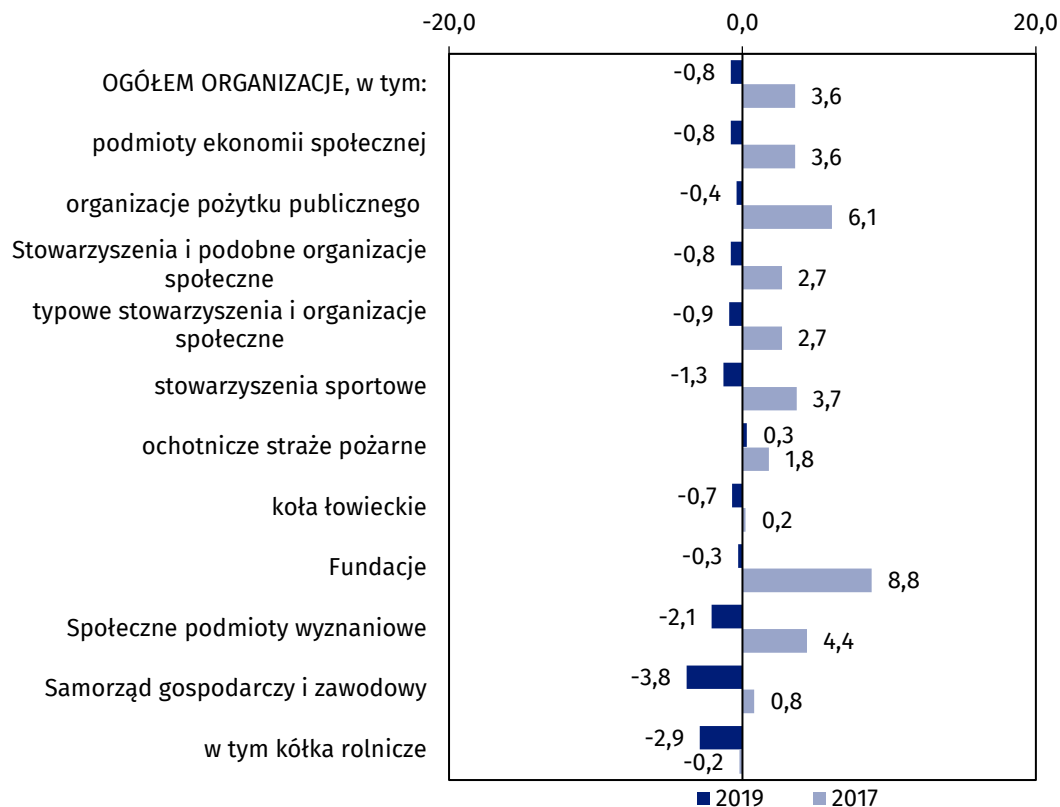
Deklaracje takie często składały podmioty prowadzące działalność związaną ze wsparciem trzeciego sektora (23,5%), w zakresie sportu, turystyki lub rekreacji (18,8%), kultury i sztuki (18,7%), czy zajmujące się rozwojem lokalnym społecznym i ekonomicznym (17,2%). Zmniejszenie liczby pracowników zatrudnionych na podstawie stosunku pracy prognozowały przede wszystkim organizacje zatrudniające od 6 do 19 osób (16,5%), rzadziej natomiast największe podmioty, posiadające ponad 19 pracowników (12,8%).

W przypadku 39,4% organizacji przewidywane obniżenie się zatrudnienia bezpośrednio związane było z epidemią COVID-19. Najczęściej takie uzasadnienie zmniejszania liczby pracowników wystąpiło wśród stowarzyszeń sportowych (53,2%), a następnie fundacji (43,2%).

Wskaźnik przewidywanego zatrudnienia w organizacjach non-profit przyjmował w większości przypadków wartości ujemne. W badaniu przeprowadzonym w 2017 r. większość organizacji wypowiadała się bardziej optymistycznie na temat prognozowanego zatrudnienia, gdyż wskaźnik przyjmował w większości przypadków wartości dodatnie.

Obniżenie poziomu zatrudnienia przewiduje 14,4% ogółu organizacji non-profit przewiduje

Wykres 6. Wskaźnik przewidywanego zatrudnienia w organizacjach non-profit^a w kolejnym roku według rodzaju organizacji

a Podstawę procentowania stanowił ogół aktywnych organizacji non-profit.

Informacja metodologiczna

W ramach realizacji badania GUS 1.04.01. *Stowarzyszenia, fundacje, społeczne podmioty wyznaniowe, samorząd zawodowy i gospodarczy* do formularza SOF-5 za 2019 r. (*Sprawozdanie o współpracy, zarządzaniu i działalności informacyjnej wybranych organizacji non-profit*) dołączono pytania związane z zaangażowaniem organizacji w usuwanie skutków epidemii COVID-19 w okresie od marca 2020 r. do dnia złożenia sprawozdania. Realizację badania zakończono w sierpniu 2020 r.

Szczegółowa metodologia realizacji badania GUS 1.04.01. *Stowarzyszenia, fundacje, społeczne podmioty wyznaniowe, samorząd zawodowy i gospodarczy* za 2019 r. została przedstawiona w informacji sygnałnej *GUS Współpraca organizacji non-profit z innymi podmiotami w 2019 r.*

Ogół aktywnych organizacji non-profit w niniejszej informacji sygnałnej stanowią następujące podmioty: stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje, społeczne podmioty wyznaniowe oraz organizacje samorządu zawodowego i gospodarczego.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Departament Badań Społecznych
Dyrektor dr Piotr Łyson
Tel: 22 449 40 27

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

we współpracy
z Urzędem Statystycznym w Krakowie
Dyrektor Agnieszka Szlubowska
Tel: 12 420 40 50

Wydział Współpracy z Mediami
Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04
e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

@GUS_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Sektor non-profit w 2018 roku](#)

[Współpraca organizacji non-profit z innymi podmiotami w 2017 roku](#)